

Brussel, 17.10.2023
COM(2023) 582 final

2023/0355 (COD)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

tot wijziging van Richtlijn 2014/62/EU wat betreft bepaalde rapportagevereisten

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

• Motivering en doel van het voorstel

In haar mededeling “Concurrentievermogen van de EU op lange termijn: blik op de periode na 2030”⁽¹⁾ heeft de Commissie gewezen op het belang van een regelgevingssysteem dat ervoor zorgt dat doelstellingen tegen zo gering mogelijke kosten worden bereikt. Daarom wil zij een nieuwe impuls geven aan het rationaliseren en vereenvoudigen van rapportagevereisten, met als uiteindelijk doel dat dergelijke lasten met 25% worden teruggedrongen zonder dat dit ten koste gaat van de daarmee samenhangende beleidsdoelstellingen.

Rapportagevereisten zijn van essentieel belang voor een correcte handhaving en goede monitoring van wetgeving. De kosten van deze vereisten vallen per saldo grotendeels weg tegen het voordeel dat ze opleveren, met name op het gebied van de monitoring en zorg voor de naleving van essentiële beleidsmaatregelen. Rapportagevereisten kunnen belanghebbenden, en met name kmo's (het mkb) en micro-ondernemingen, echter ook opzadelen met onevenredige lasten, mede gezien organisatorische en technologische ontwikkelingen die vragen om een aanpassing van de oorspronkelijke rapportagevereisten. Wanneer deze vereisten zich in de loop der tijd opstapelen, kan dit resulteren in overbodige, overlappende of achterhaalde verplichtingen, in een inefficiënte frequentie en timing of in inadequate verzamelmethoden.

Daarom geniet de stroomlijning van rapportageverplichtingen en terugdringing van administratieve lasten prioriteit. In dit verband vereenvoudigt het onderhavige voorstel een initiatief dat deel uitmaakt van de kernambitie “Een economie die werkt voor de mensen” op het beleidsterrein economische en monetaire unie.

Het voorstel rationaliseert rapportageverplichtingen door rapportages die niet meer nodig zijn, te schrappen.

De rapportagevereisten gelden voor overheidsinstanties. Afschaft wordt de verplichting van artikel 11 van Richtlijn 2014/62/EU² dat de bevoegde autoriteiten van de lidstaten statistische gegevens aan de Commissie moeten verstrekken over het aantal strafbare feiten op het gebied van vervalsing en over het aantal personen dat vervolgd en veroordeeld is voor dergelijke strafbare feiten. Het kost de autoriteiten van de lidstaten moeite om betrouwbare gegevens te verzamelen en te verstrekken in het kader van deze bepaling, terwijl deze gegevens niet van doorslaggevend belang zijn voor een doeltreffende uitvoering van de betrokken rechtshandeling.

• Verenigbaarheid met bestaande bepalingen op het beleidsterrein

Het voorstel maakt deel uit van een eerste maatregelenpakket om rapportagevereisten te rationaliseren. Dit is een stap in een proces waarin uitgebreid wordt gekeken naar de bestaande rapportagevereisten om te zien of ze nog zinvol zijn en in hoever de efficiëntie ervan kan worden vergroot.

De rationalisering die met deze maatregelen wordt doorgevoerd, doet geen afbreuk aan de verwezenlijking van de doelstellingen op het beleidsterrein, en wel om de volgende redenen.

¹ COM(2023) 168.

² PB L 151 van 21.5.2014, blz. 1.

Het primaire doel van Richtlijn 2014/62/EU is de strafrechtelijke bescherming van de euro en andere valuta's tegen vervalsing.

De richtlijn bevat naast minimumregels met betrekking tot de definitie van strafbare feiten en sancties op het gebied van vervalsing van de euro en andere valuta's ook gemeenschappelijke bepalingen om dergelijke strafbare feiten harder te bestrijden, het onderzoek ervan te verbeteren en een betere samenwerking in de strijd tegen vervalsing te waarborgen.

De belangrijkste elementen van de richtlijn zijn naast de strafbaarstelling van de “productie” en “verspreiding” van vervalsingen en van “hieraan voorafgaande werkzaamheden”, zoals de productie van veiligheidskenmerken, ook sanctiebepalingen, het territorialiteitsbeginsel en extraterritoriale rechtsmacht. Voorts bevat de richtlijn een bepaling over het gebruik van bepaalde onderzoeksmiddelen en een bepaling die ervoor zorgt dat de nationale analysecentra (NAC's) en de nationale analysecentra voor munten (CNAC's) eurovervalsingen mogen analyseren tijdens lopende gerechtelijke procedures. Een doeltreffende omzetting van deze elementen in nationale wetgeving is van essentieel belang om de doelstellingen van de richtlijn te bereiken.

Daarnaast moeten de lidstaten op grond van de richtlijn statistische gegevens aan de Commissie verstrekken over het aantal gepleegde strafbare feiten met betrekking tot valse bankbiljetten en muntstukken en over het aantal vervolgte en veroordeelde personen.

In beginsel kan op basis van deze gegevens een volledig beeld worden verkregen van het probleem van vervalsing op Unieniveau en dus doeltreffender worden gereageerd.

De ervaring heeft echter geleerd dat de statistische gegevens die de lidstaten conform deze bepaling aanleveren over strafrechtelijke procedures in het kader van eurovervalsingen, onderling niet vergelijkbaar en vaak versnipperd, onvolledig en onnauwkeurig zijn. Daardoor is deze verplichting in de praktijk geen doeltreffend middel om te monitoren en te evalueren of de richtlijn haar doel heeft bereikt.

In het algemeen mogen de lidstaten niet van bepaalde verplichtingen om statistische gegevens te rapporteren, worden ontheven omdat niet aan die verplichtingen wordt voldaan. Dan moet juist naar een oplossing worden gezocht om er wel aan te voldoen. Zo kunnen andere benaderingen worden uitgetoetst of kan de Commissie gemeenschappelijke rapportagestandaarden en/of -formaten faciliteren op basis waarvan de lidstaten de vereiste informatie melden.

Met name wat de vervalsing van euro's betreft, bestaan er echter al rapportageverplichtingen voor het aantal in beslag genomen valse munten en bankbiljetten. De nationale autoriteiten in de EU-landen moeten valse bankbiljetten en munten naar hun nationale analysecentra sturen voor analyse en identificatie. Banken en andere kredietinstellingen moeten alle eurobankbiljetten en -munten waarvan zij vermoeden dat ze vals zijn, uit de circulatie nemen en inleveren bij de nationale autoriteiten.

De omvang en trends van het verschijnsel zijn dus als zodanig goed gedocumenteerd en welbekend bij de bevoegde nationale autoriteiten³. Voor deze vorm van criminaliteit is de verplichting om statistische gegevens over strafrechtelijke procedures te verstrekken, dus niet van essentieel belang om de doelstellingen van de richtlijn te verwezenlijken en te monitoren.

³ Alle gegevens over valse bankbiljetten en munten worden in het Counterfeit Monitoring System (CMS) van de ECB geregistreerd en met de nationale bevoegde autoriteiten gedeeld in verslagen en in vergaderingen van deskundigengroepen.

- **Verenigbaarheid met andere beleidsterreinen van de Unie**

In het kader van het programma voor gezonde en resultaatgerichte regelgeving (Refit) zorgt de Commissie ervoor dat haar wetgeving geschikt is voor het beoogde doel, op de behoeften van belanghebbenden is toegesneden en de doelstellingen ervan worden bereikt met zo beperkt mogelijke lasten. Dit voorstel maakt derhalve deel uit van het Refit-programma om de uit de juridische omgeving van de EU voortvloeiende rapportagedruk minder complex te maken.

Bepaalde rapportagevereisten zijn van essentieel belang, maar ze moeten wel zo efficiënt mogelijk zijn door overlappingsen te voorkomen, overbodige lasten weg te nemen en zo veel mogelijk gebruik te maken van digitale en interoperabele oplossingen.

Het huidige voorstel rationaliseert bepaalde rapportagevereisten zodat de wetgevingsdoelstellingen op efficiëntere wijze en met minder rompslomp voor de overheidsinstanties worden bereikt.

2. RECHTSGRONDSLAG, SUBSIDIARITEIT EN EVENREDIGHEID

- **Rechtsgrondslag**

De rechtsgrondslag voor dit voorstel is artikel 83, lid 1, betreffende justitiële samenwerking in strafzaken, dat verenigbaar is met Richtlijn 2014/62/EU.

- **Subsidiariteit (bij niet-exclusieve bevoegdheid)**

De desbetreffende rapportagevereisten zijn bij Unierecht opgelegd. Omwille van de rechtszekerheid en de consistentie van de rapportage kunnen ze daarom het best op EU-niveau worden gerationaliseerd. Dan is er een gelijk speelveld voor overheidsdiensten in de gehele EU, die baat zullen hebben bij de rationalisering van de rapportagevereisten als gevolg van deze maatregelen.

- **Evenredigheid**

Met de rationalisering van bepaalde rapportagevereisten wordt het rechtskader vereenvoudigd doordat minimale wijzigingen in bestaande vereisten worden doorgevoerd die niet van invloed zijn op de inhoud van de bredere beleidsdoelstelling. Het voorstel blijft dus beperkt tot de wijzigingen die nodig zijn om een efficiënte rapportage te waarborgen zonder dat de wezenlijke elementen van de betrokken wetgeving veranderen.

- **Keuze van het instrument**

Aangezien de wijzigingen alleen betrekking hebben op de schrapping van een verplichting van de lidstaten om gegevens te verstrekken, waarvoor geen omzetting door de lidstaten vereist is, wordt een overeenkomstig de procedure van artikel 83, lid 1, VWEU aangenomen besluit van het Europees Parlement en de Raad het geschiktste rechtsinstrument geacht.

3. EVALUATIE, RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDEN EN EFFECTBEOORDELING

- **Evaluatie van bestaande wetgeving en controle van de resultaatgerichtheid ervan**

N.v.t.

- **Raadpleging van belanghebbenden**

N.v.t.

- **Bijeenbrengen en gebruik van expertise**

Dit voorstel is tot stand gekomen na een interne doorlichting van bestaande rapportageverplichtingen en op basis van de ervaring die is opgedaan met de uitvoering van de desbetreffende wetgeving. Het gaat om een stap in het proces van permanente toetsing van rapportagevereisten die voortvloeien uit EU-wetgeving. De doorlichting van dergelijke lasten en van de gevolgen ervan voor belanghebbenden loopt na deze stap dus gewoon door.

- **Effectbeoordeling**

Het voorstel betreft beperkte wijzigingen in de wetgeving die gericht zijn op de rationalisering van bepaalde rapportagevereisten. Het berust op de ervaring die is opgedaan met de uitvoering van de wetgeving. De wijzigingen hebben geen significante gevolgen voor het beleid, maar zorgen voor een efficiëntere en effectievere uitvoeringspraktijk. Door het gerichte karakter ervan en door het gebrek aan relevante beleidsopties is een effectbeoordeling niet nodig.

- **Resultaatgerichtheid en vereenvoudiging**

Dit is een Refit-voorstel om wetgeving te vereenvoudigen en de lasten voor belanghebbenden te beperken.

Met de afschaffing van een overbodige statistische rapportagevereiste wordt de administratieve druk op de bevoegde autoriteiten verlicht.

- **Grondrechten**

N.v.t.

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

N.v.t.

5. OVERIGE ELEMENTEN

- **Toelichtende stukken (bij richtlijnen)**

N.v.t.

- **Artikelsgewijze toelichting**

Voorgesteld wordt om artikel 11 van Richtlijn 2014/62/EU betreffende de strafrechtelijke bescherming van de euro en andere valuta's tegen vervalsing in te trekken in het licht van de bijzondere omstandigheden die van belang zijn voor de bestrijding van vervalsing van de euro en andere valuta's. Derhalve worden de overbodige statistische rapportagevereisten van dat artikel afgeschaft.

Voorstel voor een

BESLUIT VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

tot wijziging van Richtlijn 2014/62/EU wat betreft bepaalde rapportagevereisten

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 83, lid 1,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité⁴,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Rapportagevereisten zijn van essentieel belang voor een goede monitoring en correcte handhaving van wetgeving. Het is echter van belang om deze vereisten te stroomlijnen om ervoor te zorgen dat ze beantwoorden aan het beoogde doel, en om de administratieve lasten te beperken.
- (2) Op grond van artikel 11 van Richtlijn 2014/62/EU van het Europees Parlement en de Raad⁵ moeten de lidstaten ten minste om de twee jaar statistische gegevens aan de Commissie verstrekken over het aantal gepleegde strafbare feiten met betrekking tot valse bankbiljetten en muntstukken en over het aantal personen dat op grond van die strafbare feiten is vervolgd en veroordeeld.
- (3) Wat de vervalsing van euro's betreft, bestaan er voor het aantal in beslag genomen valse munten en bankbiljetten al rapportageverplichtingen, namelijk in artikel 3, lid 1, van Verordening (EG) nr. 1338/2001 van de Raad⁶. De omvang en trends van het verschijnsel zijn als zodanig goed gedocumenteerd en welbekend bij de bevoegde nationale autoriteiten. Voor deze vorm van criminaliteit is de verplichting om statistische gegevens over strafrechtelijke procedures te verstrekken, dus niet van essentieel belang om de doelstellingen van Richtlijn 2014/62/EU te verwezenlijken en te monitoren.
- (4) Daarom moet de vereiste uit hoofde van artikel 11 van Richtlijn 2014/62/EU worden afgeschaft, in lijn met de mededeling van de Commissie "Concurrentievermogen van de EU op lange termijn: blik op de periode na 2030"⁷.

⁴ PB C 271 van 19.9.2013, blz. 42.

⁵ Richtlijn 2014/62/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende de strafrechtelijke bescherming van de euro en andere munten tegen valsemunterij en ter vervanging van Kaderbesluit 2000/383/JBZ van de Raad (PB L 151 van 21.5.2014, blz. 1).

⁶ Verordening (EG) nr. 1338/2001 van de Raad van 28 juni 2001 tot vaststelling van maatregelen die noodzakelijk zijn voor de bescherming van de euro tegen valsemunterij (PB L 181 van 4.7.2001, blz. 6).

⁷ COM(2023) 168.

- (5) Overeenkomstig de artikelen 1 en 2 van Protocol nr. 22 betreffende de positie van Denemarken, gehecht aan het Verdrag betreffende de Europese Unie (“VEU”) en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (“VWEU”), neemt Denemarken niet deel aan de vaststelling van dit besluit en is dit niet bindend voor, noch van toepassing op Denemarken.
- (6) [“Overeenkomstig artikel 3 van Protocol nr. 21 betreffende de positie van het Verenigd Koninkrijk en Ierland ten aanzien van de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht, gehecht aan het VEU en het VWEU, heeft Ierland te kennen gegeven dat het aan de vaststelling en toepassing van dit besluit wenst deel te nemen” OF “Overeenkomstig de artikelen 1 en 2 van Protocol nr. 21 betreffende de positie van het Verenigd Koninkrijk en Ierland ten aanzien van de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht, gehecht aan het VEU en het VWEU, en onverminderd artikel 4 van dat protocol neemt Ierland niet deel aan de vaststelling van dit besluit en is dit niet bindend voor, noch van toepassing op deze lidstaat.”].
- (7) Richtlijn 2014/62/EU moet derhalve dienovereenkomstig worden gewijzigd,

HEBBEN HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Artikel 11 van Richtlijn 2014/62/EU wordt geschrapt.

Artikel 2

Dit besluit is gericht tot de lidstaten overeenkomstig de Verdragen.

Gedaan te Brussel,

*Voor het Europees Parlement
De voorzitter*

*Voor de Raad
De voorzitter*